

Viborg går foran med CO2-reduktion i landbruget

Af minister for fødevarer, landbrug og fiskeri, Rasmus Prehn.

Landbrugsjord svarende til ca. 200 fodboldbaner omlægges nu til natur i Viborg Kommune. Det er dels til gavn for klimaet og dyre- og fuglelivet, dels er det et eksempel til efterfølgelse i resten af landet.

I Danmark har vi et mål om 70 procents reduktion af drivhusgasudledningen i 2030 i forhold til niveauet i 1990. Landbruget står for omkring 1/3 af al drivhusgasudledning i Danmark. Derfor er det naturligt, at landbruget bliver en af de store bidragydere til at nå reduktionsmålet.

Landbrugets organisationer er da også i gang med at tage ansvar og samarbejder med regeringen om grøn omstilling og klimatilpasning på en række områder. En stor del af omlægningen forudsætter dog udvikling af nye teknologier og tager derfor længere tid. Heldigvis er der nogle lavere hængende frugter, som vi allerede nu kan kaste os over.

Det drejer sig om den landbrugsjord, som udleder allermest CO₂, også kaldet lavbundsjord. Der er typisk tale om moser, enge, søer og vandløb, som for år tilbage - nogle helt tilbage i 1800-tallet - blev drænet og inddraget til landbrugsjord.

Lavbundsjord udleder betydeligt mere CO₂, når de dyrkes, end når de ligger under vand. Dertil kommer, at de ofte giver et dårligere udbytte end andre jorder. Mange landmænd er derfor interesserede i at skille sig af med lavbundsjordene, hvis de kan få en rimelig pris eller en bedre jord i bytte.

Regeringen ønsker på den baggrund at tage jorderne ud af drift og hæve vandstanden på dem, så de igen omdannes til natur, og CO₂ tilbageholdes i jorden. Det er både godt for klimaet, vandmiljøet, naturen og drikkevandsbeskyttelsen.

Et rigtig godt regionalt eksempel finder vi ved Ørum i Viborg Kommune. Her er der indgået en aftale mellem 6 lokale landmænd og Naturstyrelsen om at omlægge 142 hektar landbrugsjord til natur. Det svarer til ca. 200 fodboldbaner.

Omlægningen fra mark til natur reducerer CO₂-udledningen med 3.700 ton. Om året!

Til sammenligning udleder hver dansker årligt i gennemsnit 17 ton CO₂.

Derudover vil det medføre en reduktion af kvælstofudledning til søer og vandløb med knap 5,7 ton om året til gavn for plante- og dyrelivet.

For jer, som bor i området, er der grund til lokal stolthed. Jordomlægningen ved Ørum er et foregangsprojekt, som vil blive fulgt op af tilsvarende projekter over hele landet.

Regeringen har nemlig på de seneste to års finanslove afsat midler til at omlægge endnu flere marker til natur. På 2020-finansloven øremærkede vi 2 mia. kr. til udtagning af lavbundsjord, og i 2021 blev det til yderligere 660 mio. kr. Dermed skal hele 20.000 hektar genetableres som moser, enge og lignende, og det vil samlet reducere landbrugets CO₂-udslip med ca. 345.000 ton i 2030.

Vi har sammen en stor opgave foran os med at skabe et mere klima- og miljøvenligt landbrug, som bidrager til at få Danmarks CO₂-udledning ned. Vi har erfaringerne på plads – og vi skal sammen sætte retningen for fremtidens landbrug i Danmark.